

Språkstart NO Facit

NO för nyanlända

Hans Persson

Levande eller inte? s. 6-7

3. Sortera orden.

VÄXTER	DJUR
en ros	en katt
gräs	en ödla
en ormbunke	en björn
en mossa	en fisk
ett träd	en mask

Olika material och egenskaper s. 8-9

2. Para ihop.

- lätt — ett material som är tungt och hårt
- stål — ett material som är lätt och går att forma
- tyg — något som inte väger så mycket
- tung — kläder är gjorda av det här materialet
- plast — något som väger mycket

3. Sortera orden.

MATERIAL	EGENSKAPER
papper	mjuk
trä	lätt
tyg	grön
stål	hård
plast	tung

I NO gör man experiment s. 14-15

2. Svara på frågorna.

- Den blå bollen studsade högst.
- Den studsade 20 cm.
- Test eller undersökning.

Vatten, ett viktigt ämne s. 12-13

3. Sant eller falskt?

- a) S
- b) F
- c) F
- d) S
- e) S
- f) F

Vatten – i fast. Flytande och gasform s. 14-15

3. Skriv orden i rätt ordning så att det blir en mening.

Is är vatten i fast form.

Vatten i gasform kallas vattenånga.

Det blir små vattendroppar på fönstret.

Varifrån kommer allt vatten? s. 16-17

2. Hitta felen.

Solen lyser och värmer. Vattnet vid ^{ytan} ~~botten~~ på hav och sjöar blir vattenånga som ^{stiger} ~~springer~~ uppåt och ^{avdunstar} ~~sover~~. Uppe i luften är det kallare och vattenångan ^{kondenserar} ~~dansar~~. Små, små vattendroppar slås ihop och blir till ^{moln} ~~saft~~. Molnen ^{blåser} ~~visklar~~ in över land. På land finns berg som gör att molnen måste stiga uppåt. Då orkar inte molnen hålla kvar vattendropparna. De faller ned mot marken som ^{regn} ~~godis~~. Vattnet rinner tillbaka ut i sjön och ner i marken. Så här håller vattnet på, i ett ^{kretslopp} ~~kalas~~ som aldrig tar slut.

Allt som lever behöver luft s. 24-25

2. Fyll i.

lungor

syre människor

lever

avgaser/rök smutsig/förorenad

växthuseffekt

ren

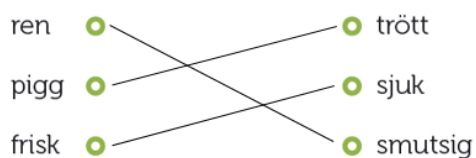
Det behövs energi för att få saker att hända s. 32-33

2. Sant eller falskt?

- a) S
- b) F
- c) F
- d) S
- e) F
- f) F

Vad behöver kroppen för att må bra? s. 34-35

2. Para ihop.

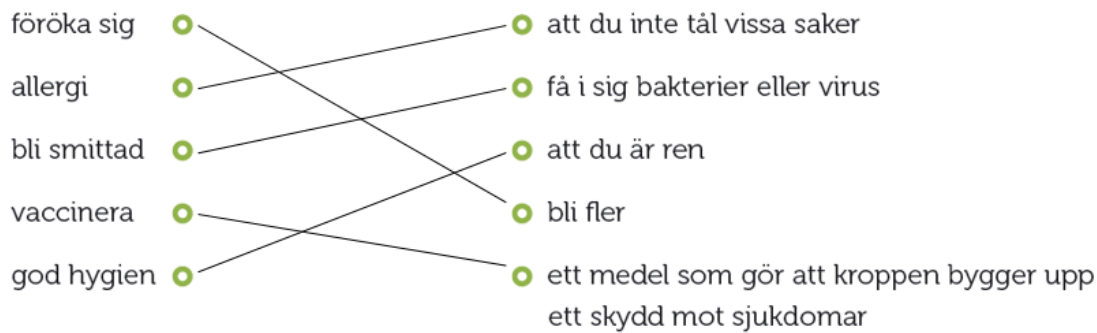


3. Sant eller falskt?

- a) S
- b) F
- c) F
- d) F
- e) S
- f) F

Hälsa och sjukdomar s. 38-39

2. Para ihop.



Nervsystemet och alla våra sinnen s. 40-41

2. Vilket ord ska bort?

Förslag:

- a) öra (De andra orden handlar om *smak*.)
- b) öga (De andra orden handlar om *känssel*.)
- c) näsa (De andra orden handlar om *hörsel*.)
- d) smak (De andra orden handlar om *smak*.)

3. Sortera in orden.

SMAK	SYN	HÖRSEL
mun	öga	öra
tunga	se långt	ljud
smaka sött		
KÄNSEL	LUKT	BALANS
hud	näsa	öra
nervtrådar	lukta gott	kroppen lutar
göra ont	lukta illa	

Ljud och hörsel s. 42-43

2. Fyll i.

svaga
starka
ljudvågor
hörselnerv
snabbt

3. Sätt i rätt ordning.

- 4 Hjärnan uppfattat ljudet.
2 Ljudvågorna träffa trumhinnan och hörselbenen.
1 Osynliga ljudvågor går genom luften.
3 Hörselnerv skickar signaler till hjärnan.

Ögat och synen s. 44-45

2. Para ihop.

- | | | | |
|----------------|---|---|---------------------------|
| en ljuskälla | ○ | ○ | skyddar ögat |
| reflektera | ○ | ○ | den svarta pricken i ögat |
| en pupill | ○ | ○ | ändrar riktning |
| en hornhinna | ○ | ○ | något som sänder ut ljus |
| (ljuset) bryts | ○ | ○ | ett annat ord för studsas |

3. Hitta felen.

ljus
Vi kan bara se saker när det är grönt. Om det är helt mörkt så ser vi ingenting. När det är dag så lyser *solen* ~~molnen~~ från himlen. Solen är en *ljuskälla* ~~uggla~~. En ljuskälla är något som *sänder ut* ~~äter~~ ljus. När du ser ett hus på dagen så är det ljuset från solen som *studsar* ~~springer~~ mot huset och sedan in i ditt öga. I stället för att säga att ljuset *studsar* ~~springer~~ kan man säga att ljuset *reflekteras* ~~går~~. Ibland kanske du kan se huset på natten, trots att solen inte lyser. Det beror på att det finns lampor eller andra *ljuskällor* ~~ugglor~~ utanför eller inne i huset.

Skillnaden mellan växter och djur s. 46-47

2. Vilket ord ska bort?

Förslag:

- en sten (De andra orden är levande saker.)
- en sol (De andra orden handlar om energi; mat och bränsle ger energi.)
- ett träd (De andra orden är djur.)
- en ko (De andra orden är växter.)

3. Hitta svaret på frågorna i texten.

- a) De är levande. De behöver energi för att leva.
- b) Växter kan tillverka sin egen mat. Det kan inte djur.

Växter och djur i olika ekosystem s. 48-49

2. Skriv orden i rätt ordning, så att det blir en mening.

Djur lever i olika ekosystem.

Isbjörnar hittar man bara i Arktis.

Det finns växter nästan överallt på jorden.

Blomväxtens delar och funktion s. 50-51

2. Hitta svaret på frågorna i texten.

- a) Blomman gör nya frön (och lockar till sig insekter).
- b) Bladen tillverkar maten.
- c) Inne i stjälken rinner vatten och näring. Stjälken gör så att växten står rakt.
- d) Roten suger vatten och näring ur jorden, och gör så att växten inte faller omkull.
- e) Stjälken på ett träd heter stam.

Hur det blir nya växter s. 52-53

2. Sätt i rätt ordning.

Förslag (nr 1 kan ju börja var som helst, men sedan ska ordning följa):

- 4 En insekt flyttar pollenkom till pistillen.
- 5 Växten är befruktad.
- 1 Frön hamnar i jorden.
- 3 Växten får blomma, blad, stjälk och rötter.
- 2 Ett frö gror.
- 6 Det växer ut en frukt med nya frön i.

Fotosyntes s. 54-55

2. Sant eller falskt?

- a) S
- b) F
- c) S
- d) F
- e) S

Hur det blir nya djur s. 56-57

2. Hitta svaren.

- a) Allt levande föds, lever och dör.
- b) En livscykel förklarar/visar/menar på hur en växt eller ett djur föds, lever och dör.
- c) Förslag: De parar sig. De lägger ägg. Äggen kläcks.

Näringskedjor s. 58-59

2. Sätt i rätt ordning.

 2 mus
 3 rovfågel
 1 växt

Kretslopp s. 60-61

2. Hitta svaren.

Förslag:

- a) Kretslopp beskriver hur nedbrytare bryter ned/äter upp olika saker så att de kan användas om och om igen.
- b) Beskriver hur saker, djur och växter går runt runt. Alltså hur de föds, lever, dör och kan användas på nytt.
- c) I livscykeln handlar det mer om hur växter och djur fortplantas. I kretsloppet handlar det mer om hur djur och växter kan användas på nytt efter att de dött.

Varken djur eller växt s. 62-63

2. Sortera.

DJUR	VÄXTER	VARKEN ELLER
en spindel	gräs	en svamp
en sork	en blomma	en alg
en fisk	ett träd	tång
en människa		en lav